

उपरीडनम् 1 Pressing down, devastating, laying waste. -2 Inflicting pain, injuring; व्याधिभिश्चोपरीडनम् Ms. 6. 62, 12. 80. -3 Pain, agony.

उपपुरम् A suburb. -री The environs of a city; इमामुपर्सी भीरु कि चिकीषसि शंस मे Bhāg. 4. 25. 26.

उपपौरिक a. (-की f.) Belonging to a suburb, suburban.

उपपुराणम् A secondary or minor Purāṇa (for an enumeration of their names, see under अष्टादशन्).

उपपुष्पिका Yawning, gaping.

उपपौर्णमासि, -मासम् ind. just preceding or at the time of the full-moon day.

उपप्रदर्शनम् Pointing out, indication.

उपप्रदानम् 1 Delivering over, entrusting. -2 A bribe, present; Rām. 6. 13. 7. उपप्रदानैर्मार्जीरो हितकृतप्रार्थीते जैः Pt. 1. 95. -3 A tribute.

उपप्रलोभनम् 1 Seducing, alluring. -2 A bribe, an inducement, allurement; उच्चावचान्युपप्रलोभनानि Dk. 48.

उपप्राणः A secondary life-wind (belonging to the body).

उपप्रेक्ष् = उपेक्ष् q. v.

उपप्रेक्षणम् Overlooking, disregarding.

उपप्रैषः Invitation, summons.

उपप्लु 1 A. 1 To float, swim; यदुपप्लवते तल्लघु Sk. -2 To overwhelm, cover with; उपप्लनमधौघेन Rām. -3 To assault violently, assail; to trouble, oppress, distress; पौलस्त्योपप्लुता हरिम् R. 10. 5, 14. 64; Ms. 4. 118. -4 To jump or spring upon. -5 To depart from. -Caus. To water.

उपप्लुवः 1 Misfortune, evil, calamity, distress, adversity; अथ मदनवधूरुपप्लवान्तं...परिपालयाम्बूद्धं Ku. 4. 46; जीवन्पुनः शश्वदुपप्लवेभ्यः प्रजाः धासि R. 2. 48; -2 (a) An unlucky accident, injury, trouble; कञ्जिन वाग्वादिहप्लवो वः R. 5. 6; Me. 17. (b) An obstacle, impediment; तौ (अर्थकामौ) हि तत्वावबोधस्य दुरुच्छेदाकुपप्लवो Ki. 11. 20. -3 Oppression, harassing, troubling; उपप्लवाय लोकानां धूमकेतुरिवेतितः Ku. 2. 32. -4 Danger, fear; see उपप्लविन् below. -5 Agitation, perturbation; इन्द्रियः K. 146. -6 A portent or natural phenomenon foreboding evil. -7 Particularly, an eclipse of the sun or moon; चन्द्रभिवोपप्लवान्मुक्तम् V. 1. 11. -8 N. of Rāhu, the ascending node, केतुपप्लवभौममन्दगतयः षष्ठे तृतीये शुभाः. -9 Anarchy. -10 N. of Śiva. -11 Doubt, scepticism (with Buddhists). -12 Loss, absence; मायया विश्रमचित्तो न वेद स्मृत्युपप्लवात् Bhāg. 10. 84. 25.

उपप्लविन् a. One who has suffered a calamity, distressed, troubled; K. 208. -2 Suffering oppression; नृपा इवोपप्लविनः परेभ्यः R. 13. 7.

उपप्लव्यम् N. of the capital of the Matsyas; Mb.

उपप्लुत p. p. 1 Violently attacked, beset, distressed, pained &c. -2 Harassed (by Rāhu), eclipsed. -3 Marked by prodigies. -4 Moistened, watered; अक्ष, -नयन weeping; कामानुजेन सहस्रा त उपप्लुताक्षः Bhāg. 3. 15. 31. -5 Pressed, squeezed; उपप्लुतास्तक्षणशोचनीयतां च्युताधिकाराः सचिवा इवायुः Ki. 8. 39. -ता Morbid sensibility of the uterus, a particular disease.

उपबन्धः 1 Connection. -2 An affix. -3 A particular mode of sexual enjoyment; Ch. P. 44.

उपबर्हः, -हृणम् 1 A pillow; चित्तिरा उपबर्हणम् Rv. 85. 7. -2 Pressing down, oppressing.

उपबृंहणम् Increase; A. Rām. 7. 6. 29.

उपबृंहित a. 1 Increased, magnified; य एतत्पुष्यमाख्यानं विष्णोर्वीर्योपबृंहितम् (कीर्तयेत्) Bhāg. 7. 10. 46, K. 27. 136; Dk. 42. -2 Accompanied by; तस्य त्रैकालिकी बुद्धिर्जन्ममृत्युपृंहिता Bhāg. 11. 15. 28.

उपबृंहिन् a. Supplementary, additional.

उपबहु a. A few, a tolerable number.

उपबाहुः The lower arm.

उपबद्धः, -ब्दिं Sound produced at the sprinkling of Soma; noise, sound in general; प्रावाणे घन्तु रक्षस उपबद्धः Rv. 7. 104. 17 (=Av. 8. 4. 17). -उपद्विः m. A particular venomous animal; उपबद्धे पुनर्वै यन्तु Av. 2. 24. 6.

उपभङ्गः 1 Fleeing away, retreat. -2 A division (of a verse).

उपभाषा A secondary dialect.

उपभुज 7 U. 1 To enjoy, taste (in all senses); तपसामुपभुजानाः फलानि Ku. 6. 10; नोपभुज्यते is not enjoyed, Pt. 2. 142; Ms. 12. 8. -2 To eat, drink; प्यः R. 2. 65, 1. 67; Bk. 8. 40; अधोपभुजेन Ku. 3. 37; Y. 3. 325. -3 To possess; श्रीरत्नमुपभुज्वः Hariv. -4 To use, make use of, receive; मानसं मनसैवायमुपभुज्वे शुभाशुभम् Ms. 12. 8. -5 To be useful; उप वर्यं ते भुजामः Ch. Up. 4. 11. 2.

उपभुक्तिः f. 1 Enjoyment, use. -2 (in astr.) The daily course of a star.

उपभोक्तु a. Enjoying, an enjoyer; Possessing, Possessor.

उपभोगः 1 (a) Enjoyment, eating, tasting; न जातु कामः कामानामुपभोगेन शाम्यति Ms. 2. 94, 8. 285; Y. 2. 171. कामोपभोगपरमा: Bg. 16. 11; प्रियोपभोग R. 12. 22. (b) Use, application; चरणोपभोगसुलभः S. 4. 4. -2 Enjoyment (of a woman), cohabitation; उपस्थितश्चारु वपुस्तदीयं कृत्वोपभोगेत्युक्तेव लक्ष्या R. 14. 24. -3 Usufruct. -4 Pleasure, satisfaction.

उपभोगिन् a. Enjoying, using.

उपभोग्य, -भोक्तव्य, -भोज्य pot. p. To be enjoyed, used or eaten; असूत सा नागवधूपभोग्यम् Ku. 1. 20;